

Woord vooraf door de minister

Beste lezer,

Vlaanderen is een sterkhouder inzake O&O&I. In Europa horen we bij de kopgroep van regionale 'innovatieleiders'. Nadat Vlaanderen in 2019 de 3%-norm voor O&O-bestedingen doorbrak, bleef de Vlaamse O&O-intensiteit toenemen. In 2023 bereikt Vlaanderen een O&O-intensiteit van 3,52% van het bbp. Hiermee behoren we tot de Europese top, de 2de hoogste O&O-intensiteit na Zweden! Het onderstreept de ambitie die Vlaanderen ook in de toekomst zal aanhouden.

Bij het openslaan van het Vlaams regeerakkoord, kom je niet toevallig meteen uit op wat Vlaanderen zo welvarend maakt. Onze ijzersterke industrie, onze ondernemers die dag in dag uit risico's nemen en onze bedrijven en kmo's die voortdurend innoveren. Zij zijn de motor voor onze economie, zij creëren tewerkstelling en zij zorgen voor export.

Zij maken van Vlaanderen één van de meest welvarende regio's ter wereld. Maar die welvaart is niet iets dat we als vanzelfsprekend mogen beschouwen. Meer dan ooit staat ons industrieel weefsel vandaag onder druk van hevige internationale concurrentie in een sterk veranderende wereld. We zijn wereldtop in innovatie en onze chemie- en farmaceutische clusters zijn tot ver buiten Vlaanderen gekend, maar we beseffen meer dan ooit dat we alles moeten doen om die internationale positie te kunnen handhaven en versterken.

We nemen het voortouw door in Vlaanderen de nodige groeikansen voor onze industrie te bieden en er tegelijk naar te streven om wereldwijd strategisch verankerd te zijn.

Voor het eerst is industrie een afzonderlijke bevoegdheid. Het is niet voor niets dat ik als vakminister de bevoegdheden economie, innovatie en industrie naar me heb toegetrokken. Dit als belangrijk signaal naar onze industrie. De sector die onze regio draaiende houdt.

Als overheid doen we dit in de eerste plaats door een kader te creëren waar ondernemen mogelijk is. Laat ondernemers doen waar ze goed in zijn, laat ze ondernemen. Ontlast hen van regelgeving en van plan- en administratielast. Ik ga het terrein op en zal luisteren naar hoe we bedrijven de nodige rechtszekerheid kunnen bieden en hen de ruimte kunnen laten om te ondernemen.

In vergelijking met andere Europese landen zijn we één van de snelst groeiende regio's waar startende bedrijven zich kunnen ontplooiën. Vaak gebeurt dit in samenwerking met onze universiteiten en andere onderwijsinstellingen.

Vlaanderen heeft arbeidskrachten nodig voor onze toegevoegde waarde en economische groei. Willen we goede profielen kunnen blijven afleveren op onze arbeidsmarkt, moeten we terug aansluiting vinden bij de internationale onderwijstop. We laten de lat daar niet zakken. Integendeel, die gaat omhoog, maar we helpen wel één ieder om over die lat te geraken.

Vlaanderen is ook een kmo-land. We zijn een volk van ondernemers en we moeten dit als overheid verder ondersteunen. We verbeteren de concurrentiekracht en productiviteit voor onze bedrijven door onder meer sterk in te zetten op administratieve vereenvoudiging.

De creativiteit die elke sector aan de dag legt, blijven we stimuleren. We willen op vlak van wetenschap en innovatie bij de Europese koplopers horen. Vlaanderen investeert extra in onderzoek en ontwikkeling.

Onze havens zijn de toegangspoorten tot welvaart. We voorzien ondersteuning voor deze belangrijke strategische partners als industriële centra. We hebben daarbij aandacht voor de alsmaar grotere uitdagingen op vlak van CO²-reductie en digitalisering.

Met onze uitstekende geografische ligging zijn we aantrekkelijk voor heel waardevolle industriële sectoren. Naast de alom gekende chemiecluster, beschikt Vlaanderen over een sterke agrovoedingsindustrie en zijn we toonaangevend in de geneesmiddelen- en farmaceutische sector.

Stuk voor stuk zijn het innovatiegedreven sectoren met wereldwijde uitstraling en impact.

Vlaanderen verankert deze sectoren en zal hen alle groeikansen blijven bieden. Willen we concurrentieel blijven, moeten we ambitieus zijn. Die ambitie werd becijferd in voorliggend document.

Met deze **Speurgids 2025 Ondernemen & Innoveren** biedt het Departement WEWIS een gestructureerd overzicht van de overheidskredieten voorzien voor het Vlaamse economisch, wetenschaps- en innovatiebeleid. De Speurgids levert hiermee de basis voor verdere analyse en monitoring van beleidsindicatoren inzake economie, wetenschap en innovatie. De gids is overzichtelijk opgedeeld in vijf delen.

Het **eerste deel** geeft een overzicht van de instrumenten en overheidsbudgetten die het Vlaams economisch beleid vormgeven. Het betreft een budget van 619 miljoen euro en gaat om instrumenten die de *competitiviteit* van de ondernemingen ondersteunen, het *ondernemerschap* bevorderen, de *omgevingsfactoren* faciliteren, de *internationalisering* van de Vlaamse economie stimuleren en de *duurzaamheid* versterken. Ook enkele initiatieven uit andere beleidsdomeinen die een bijdrage leveren aan ons economisch beleid worden kort toegelicht.

Deel twee gaat dieper in op het Vlaams wetenschaps- en innovatiebeleid. Bij begrotingsopmaak 2025 wordt er een budget van 4,669 miljard voorzien voor *wetenschap en innovatie*. Hiervan is 2,333 miljard euro voor onderzoek en ontwikkeling.

In het **derde deel** worden de O&O-overheidsuitgaven en de O&O-kredieten van Vlaanderen in nationale en internationale context besproken. Met een *O&O-intensiteit van 3,52 % van het regionaal bbp in 2023* doorbreekt Vlaanderen opnieuw de 3%-norm en komen we in de wereldtop wat betreft O&O-intensiteit.

In **deel vier** wordt de Vlaamse deelname aan de Europese O&O&I kaderprogramma's Horizon 2020 en Horizon Europe geanalyseerd.

In **deel vijf** wordt het Programma Innovatief Aanbesteden (PIO) geduid.

Kortom, de Speurgids 2025 bevestigt dat het Vlaamse beleid stevig inzet op wetenschap en innovatie als drijvende kracht achter onze Vlaamse economie.

We wensen de lezer een verrijkende lectuur.

© BELGA PHOTO Dirk Waem

Matthias Diependaele, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management